

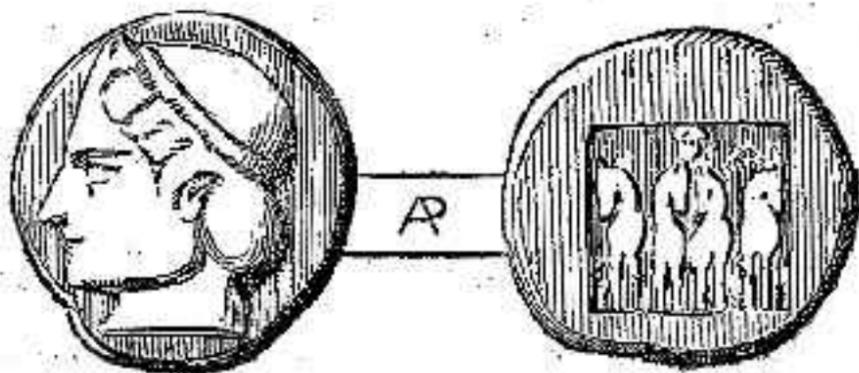
Ἐν τῷ Φυσιογραφικῷ μουσεῖῳ, ὑπάρχουσι μέρη σκελετῶν δύο τοιούτων ζώων προσαραζάντων ἐν Τήνῳ κατὰ τὸ 1840. Ἐκτὸς ὅμως τῶν δειγμάτων τούτων, καὶ κατ' ἄλλας προγενεστέρως ἐποχὰς σκελετοὶ τοιούτων ζώων ἀνεύρηται. Ἄπαντα σχεδὸν τὰ ὀστέα ἅτινα παρὰ ταῖς πύλκας διαφόρων Ἑλληνικῶν πόλεων διακτηροῦνται ὡς λείψανα γιγάντων, εἰσὶν ὀστέα Φυσητήρων. Ἐν τῇ πύλῃ τοῦ φρουρίου Βώλου ὑπάρχει τοιούτου ζώου εἰς σπόνδυλος καὶ μίξ πλευρά, πρὸ πολλῶν χρόνων ἐκεῖσε ἀνωθεν ταύτης κρεμαμένη. Ἐν Χαλκίδι ὑπῆρχε πλευρὰ τοιούτου ζώου, κρεμαμένη ἀπὸ τῆς ὀροφῆς πύλης τινος τοῦ φρουρίου. Ἐν μικρῷ χωρίῳ παρὰ τὴν Κάρυστον, ὡς μ' ἐδιηγήθησαν ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἄπαντα τὰ καθίσματα καφενείου τινος ἀναπληροῦσι σπόνδυλοι τοιούτου ζώου. Ἐσχάτως ἐν τῇ ὁδῷ Αἰόλου, ἐπεδεικνύετο πλευρὰ Φυσητήρος, προσκράζαντος κατὰ τὸ λέγειν τοῦ ἐπιδεικνύοντος αὐτὸν ἐν τῷ λιμένι Βοιωτῶν. Τελευταίως κατ' Ἰούλιον τοῦ παρελθόντος ἔτους προσήραξεν ἐν Ἀλονήτῳ τῶν βορείων Σποράδων, τοιοῦτον κῆτος, οὗτινος κατάρθωσα ν' ἀνεύρω λείψανά τινα, τὴν ἀνω σιαγόνα, δύο σπονδύλους, καὶ ἓνα ὀδόντα ὃν παρουσιάζω σήμερον ὑμῖν, ὅπως γίνῃ καταληπτὸν τὸ μέγεθος καὶ εἶδος τοῦ ζώου.

Ν. Χ. Ἀποστολίδης

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

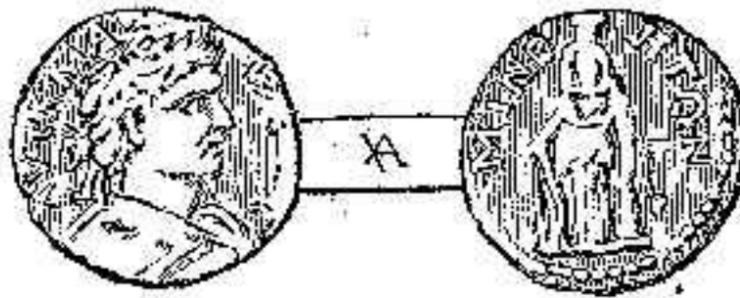
α') ΤΗΣ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑΙ ΧΑΛΚΙΔΟΣ

Κατὰ τὴν ἐν Εὐβοίᾳ περιοδείῳ μου, τῇ 16 Νοεμβρίου ε. ε. ἀπέκτησα λίαν περίεργον τετράδραχμον, τοῦ πέμπτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος, γραμμαρίων 15,7, φέρον ἀφ' ἑνὸς ἀρχαίκῃν κεφαλῇ. Ἀπόλλωνος ἐστραμμένην πρὸς ἀριστερὰ καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐντὸς ἀβαθοῦς τετραγώνου Νίκην ἐφ' ἄρματος συρομένου ὑπὸ τεσσάρων ἵππων βαδιζόντων κατὰ μέτωπον. Ἐν τῷ πεδίῳ δεξιᾷ διακρίνονται ἀμυδρῶς πως τὰ ἔχνη τοῦ γράμματος Α. Ἀνευρέθη δὲ ἐν τῷ δήμῳ Ἀηλαντίων τῆς ἐπαρχίας Χαλκίδος, τοῦτέστιν ἐν τῷ ἱστορικῷ πεδίῳ τοῦ Ἀηλάντου, τοῦ κειμένου ἐπὶ τῆς δυτικῆς παρακλίης τῆς

Εὐβοίαις, ἔνθα ἀνευρέθησαν κατὰ τὰς πληροφορίας ἀνδρῶν ἀξιόπιστων πολλὰ ἀρχαῖα νομίσματα διαφόρων ἑλληνικῶν πόλεων. Ἐπὶ οὐδενὸς ἀρχαίου νομίσματος ἢ νομισματικοῦ μνημείου τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἀπαντᾷ ἀκριβῶς, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἡ περὶ αὐτῆς, ἐκτὸς ἐφ' ἑνὸς συμβολικοῦ κερματίου μαλυθδίνου ἀνεκδότου τῆς ἐμῆς συλλογῆς. Ἀποδίδομεν δὲ τὸ νόμισμα εἰς τὴν πόλιν τῶν Χαλκιδέων διὰ τοὺς ἐξῆς τέσσαρας λόγους, πρῶτον, διότι φέρει πάντα τὰ συστατικὰ νομίσματος πόλεως τῆς κυρίως Ἑλλάδος, δεύτερον, διότι καὶ ἄλλα χαλκὰ νομίσματα τῆς ἰδίας πόλεως φέρουσι τέθριππον πρὸς δεξιὰ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς **ΧΑΛΚΙΔΕΩΝ**, ὡς καὶ δραχμαὶ μετὰ τροχοῦ, ἵνα μὴ ἀναφέρωμεν τὸ ἀμφίβολον τετράδραχμον τὸ ὑπὸ τοῦ J. Millingen δημοσιευθέν, τρίτον, διότι τὰ ἔχνη τοῦ γράμματος **A** προδίδουσι τὴν ὑπαρξίν τοῦ πρὸ αὐτοῦ **X** καὶ τελευταῖον, διότι πλησίον τῆς Χαλκίδος ἀνευρέθη. Οἱ δὲ ἄλλοι ἄλλως φρονοῦντες ἄς ἀποφανθῶσιν ἐπιστημονικώτερον περὶ αὐτοῦ.

6) ΤΗΣ, ΕΝ ΑΜΟΡΓΩ, ΜΙΝΩΑΣ

Ὁ κύριος Waddington (*Revue Numismatique*, 1853, σελ. 250—251), ἐδημοσίευσεν νόμισμα ἀνεκδότον τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων τῆς πόλεως Μινώας τῆς κειμένης ἐπὶ τῆς νήσου Ἀμοργοῦ, κατὰ τὰς ἀποδείξεις ἐσφαλμένως ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ μετὰ τῶν ἀγνώστων τῆς Φρυγίας νομισμάτων, φέρον ἀφ' ἑνὸς τὴν προτομὴν τῆς Ἰουλίας Μαμαίας μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς **ΙΟΥΛΙΑ ΜΑΜΕΑ C ΕΒΑ** καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἀπόλλωνα ἰστέμενον, ἐνδεδυμένον παδῆρη χιτῶνα καὶ κρατοῦντα λίραν, περὶ δὲ τῆς ὅλης περικοπῆς τὰ γράμματα **ΕΠΙ. Τ. ΦΛΑ. ΕΡΓΙΝΟΥ. ΜΙΝΟΗΤΩΝ. ΑΡΧ.** Χαλκοῦν, 8 1/2 κατὰ τὴν κλίμακα τοῦ Γάλλου Mionnet. Ἀκριβῶς ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ περιγραφέντι νομίσματι κεῖται ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων, καὶ ἴσως εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ δημοσιευθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Waddington.

Ὁ δὲ ἡμέτερος κ. Π. Λάμπρος ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσῃ διατριβῇ τῷ 1870 (νομίσματα τῆς νήσου Ἀμοργοῦ καὶ τῶν τριῶν αὐτῆς πόλεων Αἰγιαλῆς, Μινώας καὶ Ἀρκεσίνης, σελ. 17, ἀριθ. 24), ἕτερον τῆς ἰδίας πόλεως, φέρον ἀφ' ἑνὸς τὴν προτομὴν τῆς Ἰουλίας Παύλας καὶ τὰ γράμματα **ΙΟΥΛΙΑ - ΠΑΥΛΑ CEB**, ἀφ' ἑτέρου δ' Ἀρτέμιδα κυνηγετιδῆ μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς **ΜΙΝΩ-Η-ΤΩΝ**. Ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Ἑθνικ.

κοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου, χαλκοῦν 6, καὶ ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων ὑπ' ἀριθ. 3,121.

Ἐν δὲ τῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων κεῖται ἀνέκδοτον ἕως νόμισμα τῆς Μινώας τῶν βωμκτικῶν χρόνων τοῦ Καρακάλλα, φέρον ἀφ' ἐνὸς κατὰ τὰς προχείρους σημειώσεις, ἀς πρὸ διετίας ἔλαβον, τὴν προτομὴν τοῦ αὐτοκράτορος πρὸς δεξιὰ ἐστραμμένην καὶ τὰ γράμματα ΑΥ—Τ—ΚΑΙ... ΑΝΤΩΝΕΙΝΟ(Σ) καὶ ἀφ' ἑτέρου γυναῖκα κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερῆς χειρὸς κέρως ἀμκλθείας διὰ τῆς δεξιᾶς δὲ δισδιάκριτόν τι σύμβολον, περίε δὲ τὰ γράμματα ΜΙΝΟΗΤΩΝ. Χαλκοῦν 5, ὑπ' ἀριθ. 3,092.

Εἰς τὰ τρία ταῦτα προστίθεται καὶ τρίτον κακῶς ἀποδοθέν ὑπὸ τοῦ Sestini τῇ μικρᾷ νήσῳ Μινώα τῇ πρὸ τοῦ ἐπινεῖου τῶν Μεγάρων κειμένη, ὅπερ ὁ κ. Λάμπρος λίαν ὀρθῶς ἀπέδωκε τῇ Μινώα τῆς Ἀμοργοῦ. Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νόμισμα φέρει προτομὴν Ἰουλίης Παύλης μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΙΟΥΛ ΚΟΡΝ ΠΑΥΛΑΣΕΒ, καὶ ὀπισθεν ΜΙΝΟ—Η—ΤΩΝ καὶ Ἀρτέμιδα κυνηγέτιδα. Χαλκοῦν, 5¹/₂.

Ταῦτα ἦσαν τὰ μέχρι σήμερον γνωστὰ τοῖς νομισματολόγοις νομίσματα τῆς Μινώας τῶν αὐτοκρατορικῶν χρόνων.

Πρὸ τριῶν περίπου μηνῶν ἀνευρέθη ἕτερον τῆς ἰδίας πόλεως ἀνέκδοτον καὶ κατετέθη ἐν τῇ ἐμῇ συλλογῇ, φέρον ἀφ' ἐνὸς τὴν προτομὴν τοῦ Καρακάλλα πρὸς δεξιὰν μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς ΑΥΤΚΜΑ... Σ καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἦσκν ἱσταμένην ἐπὶ γρομμῆς, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Σάμου, καὶ τὰ γράμματα ΜΙΝΟ—ΗΤΩΝ. Τὸ ὅλον ἐντὸς κύκλου ἐκ σφαιριδίων. Χαλκοῦν, 5³/₄.

Διὰ τοῦ σήμερον τὸ πρῶτον δημοσιευομένου νομίσματος νέον προστίθεται εἰς τὴν σειράν τῶν ὀλίγων καὶ σπανίων νομισμάτων τῆς μικρᾶς πόλεως Μινώας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Ν	ΧΟΡΑΤΙΩΝ	ν	Χορατίων
ΗΞ	ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΣ	ης	Καλλίμαχος
ΩΝ	ΑΡΧΙΚΡΑΤΗΣ	ων	Ἀρχικράτης
ΕΙΔΑΣ	ΠΡΑΞΙΔΑΜΑΣ	ειδας	Πραξιδάμας
Ξ	ΑΡΧ[ΕΛΑΣ]	ς	Ἀρχ[έλας]
ΔΑΣ	ΑΡΕΤ[Ο]ΛΑΣ	δας	Ἀριστ[ό]λας
ΕΙΔΑΣ	ΠΡΟΝΟΣ	ειδας	Πρόνος
Ξ	ΛΑΚΡΑΤΗΣ	ς	Λακράτης
	ΤΙ		Τι

Ἐπὶ τεμαχίου λίθου ἐγχωρίου τεθραυσμένου, ὕψους 0,17, πλάτους 0,18, πάχους 0,10, ἀνευρεθέντος ἐσχάτως ὑπὸ τινος ἐργάτου ἐπὶ τῆς ἀκροπό-

λεως τῶν Τροϊζηνίων, πλησίον τῶν ἐρειπίων τοῦ ναοῦ τῆς Σθενιάδος καλουμένης Ἀθηνᾶς κατὰ τὸν Παυσανίαν (Κορινθιακά. Βιβλ. II, 187, 4.). Ὑπάγεται δὲ πιθανῶς εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀναθηματικῶν ἐπιγραφῶν ὡς ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ἀνω ἐπιφανείας κοιλώματος τετραγωνικοῦ, ἐνθα οὐκ ἴστατό ποτε ἀγάλματιον θεοῦ τινος, ἢ τρίπους, ἢ τι παραπλήσιον τούτοις.

Ἠλὴν δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ὀριστικῶς περὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, διότι ὁ πρῶτος στίχος ἐντελῶς σχεδὸν κατεστράφη, τὸ δὲ σωζόμενον κάτω τῆξον ἐνδὲς Ο δεσμεύουσι καθολοκληρίαν τὴν φαντασίαν τῶν ἀρχαιολογούντων. Τὸ κύριον ὄνομα Χορατίων δὲν ἀπαντᾷ ἐν τοῖς προχείροις λεξικοῖς.

ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΙ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΕΥΣΟΪΣΚΗ

Εὐσοίσκη

Ἐπὶ στήλης, τὰ κάτω τεθραυσμένης, μετὰ γείσου κεκοσμημένου ἀκρωτηρίοις, λίθου ὀμηττίου, ὕψους 0,45, πλάτους 0,16, πάχους 0,04. Τὸ κύριον ὄνομα Εὐσοίσκη δὲν ἀπαντᾷ ἐν τῷ λεξικῷ τῶν κυρίων ὀνομάτων τοῦ Pape.

ΝΙΚΑΝΔΡΟΣ

Νίκανδρος

ΠΑΡΜΕΝΟΝΤΟΣ

Παρμένοντος

Ἐπὶ στήλης, τὰ κάτω τεθραυσμένης, λίθου πεντεληϊκοῦ, ὕψους 0,41, πλάτους 0,25, πάχους 0,05, φερούσης γείσον μετὰ ἀετωματίου κεκοσμημένου ἀκρωτηρίοις. Ἐπὶ γραμμῆς δὲ περιστώσεως τὸ ἔδαφος ἴσταται ἐν λίαν ἀναγλύφῳ παρστέσει παῖς γυμνὸς πρὸς δεξιὰ ἐπ' ὤμου ἔχων χλαμίδα, ἣν κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς, διὰ δὲ τῆς δεξιᾶς προτεινομένης ἀπτεται τῆς δεξιᾶς χειρὸς παιδίσκης ἱσταμένης ἐνώπιον αὐτοῦ. Ὁ χαιρετισμὸς οὗτος, ἢ ἀποχαιρετισμὸς δύο παιδίων οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ ἐν τοῖς ἐπιτυμβίοις ἀναγλύφοις καθόσον γνωρίζομεν.

Τὰ μέρμικρα κεῖνται ἐν τῇ συλλογῇ τῶν Ν. Μελετοπούλου υἱῶν.

Ι Π Ρ Ο Σ Χ Α Λ Κ Ο Υ Σ

«Μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων καὶ σπουδαιοτέρων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος πόλεων κατατάσσεται ἀναμφηρίστως ἡ μικρὰ καὶ ἔρημος νῦν Δῆλος. Ὁ μεγαλοπρεπὴς ναὸς τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος κατέστη ἡ κοινὴ ἐστία τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων, ἡ δὲ πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἀληθείας ἀγάπη τῶν προγόνων ἡμῶν παντοιοτρόπως ἐξεδηλώθη. Ἄνδρες ἐπίσημοι, Ἕλληνες βασιλεῖς, Ῥωμαῖοι στρατηγοὶ καὶ ὑπατοὶ προσέφερον τῷ Θεῷ λαμπρὰς θυσίας καὶ πλούσια ἀναθήματα, ἐτέλουν δὲ πολυτελεῖς ἐορτάς. Ἐκεῖ ἴστατο ὑπερηφάνως τὸ κολοσσαῖον τοῦ Ἀπόλλωνος ἀγάλμα ἔργον θαυμαζόμενον ὑπὸ τῶν περιφήμων ἀριστατεχνῶν Τεκταίου καὶ Ἀγγελίωνα, ναοὶ δὲ καὶ ἀγάλματα ἐκόσμου τὴν ἱερὰν νῆσον.

Παρά τὸν ἀκίνητον τῆς Δήλου βράχον, εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης καὶ εἰς βάθος πέντε περίπου μέτρων, ἀλιεῖς σπόγγων Αἰγινήται ἀλιεύοντες, ἀνεκάλυψαν πρὸ τετραετίας ἵππον χαλκοῦν ὑπὲρ τὸ φυσικὸν μέγεθος ὑπὸ ὀστράκων κακαλυμμένον. Μετὰ μεγάλου κόπου κατώρθωσαν ν' ἀφαιρέσωσι δυστυχῶς τὸν ἕνα τῶν ποδῶν τοῦ ἵππου, ὃν μετέφερον εἰς Αἶγιναν, ἐνθα ἠγοράσθη καὶ κατετέθη ἐν τῇ ἐμῇ συλλογῇ. Ἐκ τοῦ καλλιτεχνικοῦ ποδός, ὡς ἐξ ὄνουχος τὸν λέοντα, ἐννοοῦμεν τὴν τέχνην, τὴν χάριν καὶ τὴν κίνησιν τοῦ περιφήμου τούτου μνημείου, ὅπερ ἀναμφισβότως θὰ ἴστατο τὸ πάλαι πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς λατρευομένης θεότητος, ὡς ἀνάθημα ἐπιστήμου τινὸς ξένου, ἢ ὡς ἀνδρὶος ἐπιφανοῦς τινὸς ἀνδρός.

Ἀναγγέλλοντες μετὰ χαρᾶς τὴν ἀνακάλυψιν ταύτην προτρέπομεν τὴν ἐν Ἀθήναις σεβαστὴν ἐφορείαν τῶν ἀρχαιοτήτων ὅπως ἐξαγάγῃ πάση δυνάμει τὸ ἐν λόγῳ ἀγαλμα καὶ θέσῃ αὐτὸ ἐν τῷ ἐθνικῷ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖῳ, ὅπου ἀπόλυτος ἐρημία, ἵνα ἐκφραστῶμεν ποιητικῇ ἀδείῃ χαλκίνων ἀγκυμάτων βυτιλεύει. Ἐν τέλει δηλοῦμεν τῇ Σ. ἐφορείᾳ, ὅτι θέλομεν εὐχαρίστως προσφέρει τὸν ποδόν, ὅταν ἴδωμεν τὸν ἵππον μετακομιζόμενον εἰς Ἀθήνας.

Δημοσιεύσαντες τ' ἀνωτέρω ἐν τῇ «Σφίρα» τοῦ Πειραιῶς δικαίως ἐνομίζομεν, ὅτι πρῶτος ὁ γενικὸς τῶν ἀρχαιοτήτων ἐφορος ἤθελε κατέλθει καὶ λάβει παρ' ἡμῶν ἐκτενεστέρας πληροφορίας περὶ τοῦ ἀνακαλυφθέντος ποδός, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐγένετο.

Ἀναφέροντες τοῦτο ἐνταῦθα εὐχόμεθα, ἵνα τὸ ἀρχαιολογικὸν τμήμα τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Πανασσῶν, συνεννοούμενον μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, φροντίσῃ περὶ τῆς ἀνεγκύσεως τοῦ μόνου σωζομένου χαλκοῦ ἵππου τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος.

Ἀλιξ. Ν. Μελετόπουλος.

ΠΕΙΡΑΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τὸ ἐν Πειραιῶν Μουσεῖον προσεκτήσατο κατὰ τὸ τοῦ μηνὸς τοῦτο διάστημα α) τὴν τοῦ θεοῦ Ὀμήρου κεφαλὴν, περὶ ἧς ὀλίγα καὶ ἐν τῷ προλαβόντι ἐλέχθησαν τεύχει, καὶ προσεχῶς πλείω ἐν ἀντιπρακτολῇ πρὸς τὰς κυριώτερας τῶν σωζομένων δημοσιευθήσονται μετὰ τῆς εἰκόνης τοῦ ποιητοῦ.

β) Κάλπην μεγάλην νεκρικὴν λίθου λευκοῦ, ὕψους 0,70 περίπου, ἐπιμελῶς τὰ ἔσω εἰργασμένην, ἀμελέστερον δὲ τὰ ἔξω, μετὰ πόματος καὶ βύσσεως φερύσης σπεῖραν ἀπλῆν καὶ κάτωθεν πλίνθον τετράγωνον. Τὸ σῶμα τῆς κάλπης φέρει δύο τετραγώνους κατὰ τὰ χεῖλη ἐξοχὰς ἀν-

τικρὸ ἀλλήλων κειμένας ἐν λαβῶν μέραι. Τί ἐνεῖχεν ἄγνωστον, διότι ἀνευρέθη κατὰ τὴν θέσιν Ῥέντη, μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ ἐν τῇ ἐκχωματώσει τοῦ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Πάτρας σιδηροδρόμου ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἐργατῶν.

γ) Κατὰ τὸ αὐτὸ ἀνευρέθη καὶ στήλη κυλινδρική ἐπιτυμβία, λίθου φριοῦ τῶν συνήθων, ὕψους 0,77 καὶ ἄνω διαμέτρου 0,24. Καλοῦς γράμμασι φέρει ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτῆς ἐν τρισὶν ὀριζοντίοις στίχοις τάδε:

ΜΙΑΤΙΑΔΗΣ

Μιλτιάδης

ΟΦΕΛΟΥ

ἕτοι

᾽Οφέλου

ΛΑΚΙΑΔΗΣ

Λακιάδης

Παρίεργον τὸ ἐπώνυμον τοῦ Μιλτιάδου ἐν τῇ ἐπιγραφῇ, τὸ ᾽Οφέλου δηλαδὴ. Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πρώτου στίχου ἀντὶ Λ κατὰ σφάλμα τοῦ τεχνίτου ἐγράφη Α. Ἴνα δὲ γραφῶσι τὰ γράμματα καὶ τῶν τριῶν στίχων ἐχαράχθησαν ἐπὶ τοῦ λίθου γραμμὰι κατὰ τὸ ὕψος τῶν γραμμῶν παράλληλοι ἐντὸς τῶν ὁποίων εἶνε γεγραμμένα τὰ τῆς ἐπιγραφῆς.

Ἰάνωλος X. Δραγάτσης.

ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΓΓΕΙΟΝ ΕΥΡΕΘΕΝ ΕΝ ΝΑΥΓΛΙΩΙ

Ἄξιον προσοχῆς ἐστὶν ὅτι ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς ἐστὶν ἡ πρώτη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος μνημονευομένη χώρα. Οἱ ἱστορικοὶ τῆς ἀρχαιότητος, ὁ Ἡρόδοτος, ἀπὸ ταύτης τῆς χώρας ἀρχεται τῆς ἱστορίας του, ὁ δὲ Διόδωρος ὁ Σικελιώτης μετὰ τὴν περιγραφὴν τῆς Αἰγύπτου, καὶ πόλεις ὑπαρχούσας ἐν Ἑλλάδι μνημονεύει Κορίνθου τε καὶ Ἀργους ἔνθα ὁ παῖς Ἡρακλῆς τοὺς δράκοντας κατέπνιξεν. Ὅθεν ἡ μελέτη τῆς χώρας ταύτης ἐστὶ τὸ πρῶτον μέλημα τὸ ἐφελεύον τὴν προσοχὴν τοῦ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος μελετῶντος πρὸς ἀνίχνευσιν αὐτῆς κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους τῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς χρόνους. Πόσον αἱ γενόμεναι ἐν ταύτῃ κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἀνκαλύψεις, ἐνεργῶς κατέδειξαν τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ἀλλὰ καὶ πόσον κατέδειξαν ὅτι οἱ ἀρχαιότετοι ταύτης κάτοικοι, οἱ τὰ ἔχνη τῆς ὑπάρξεώς των τοσοῦτον καταφανῆ ἀφῆταντες δὲν ἦσαν οἱ γηγενεῖς ἢ αὐτόχθονες τῆς χώρας τοιοῦτοι.

Ἐλλείψει ἀκριβοῦς ἱστορίας τῆς ἐποχῆς καταφεύγομεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν λειψάνων ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς σωζόμενας τῆς μυθολογίας παραδόσεις. Ἡ ἐξέτασις τῶν λειψάνων καταδείκνυσαι τὴν πορείαν ἣν ἠκολούθησε φυλὴ τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς Φοινίκης καὶ διὰ τῆς νήσου Κύπρου καὶ τῶν τοῦ Αἰγαίου πρὸς τὰ παράλια τῆς Ἑλλάδος. Πρώτη χώρα δυναμένη νὰ ἐφελεύσῃ τὴν ἐγκατάστασιν τοιούτων φυλῶν ἐν Ἑλ-

λάδι παρουσιάζεται μετὰ τὴν εἰς Κύθηρας προσόρμισιν καὶ τὸν παράπλου τῶν ἀγώνων καὶ βραχυδῶν ἀκτῶν τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἡ ἐν τῷ μυθῷ τοῦ ἀργολικοῦ κόλπου ἐκτεινομένη πεδιάς. Καὶ ὄντως ἐν ταύτῃ φαίνεται ἡ πρώτη τῶν λαῶν τούτων ἐγκυκτάσταις.

Ὁ Θουκιδίδης ἀρχόμενος τῆς ἱστορίας τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ ἀνκτρέχων εἰς τὰς περὶ τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς χώρας παραδόσεις (I. 8.) «Καρες καὶ Φοίνικες λέγει ἦσαν οἱ νησιῶται καὶ (I. 9.) «Πέλοπα πρῶτον πλῆθει χρημάτων ἀ ἦλθαν ἐκ τῆς Ἀσίας ἔχων εἰς ἀνθρώπους ἀπόρους δύναμιν περιποιησάμενον τὴν ἐπωνυμίαν τῆς χώρας ἐπιηλύτην ὄντα ὅμως σχεῖν». Τῶν ἀπόρων τούτων ἀνθρώπων, ἐζήτησα γὰρ εὖρω τὰ ἔχνη ἐν τῇ τῆς Ἀργολίδος γῆ, κατὰ τὴν ἐκείσε διαμονήν μου, ἀλλ' ἀτυχῶς οἱ ἐν τῷ βίῳ ἀποροὶ δὲν ἀφίνουσι κληρονομίαν, ἰδίως δὲ εἰς τοὺς μετὰ τοσοῦτους αἰῶνας ζητοῦντας τοιαύτην.

Εἶναι ἀναμφίβολον σήμερον μετὰ τὰς ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ γενομένας ἐρεῦνας τῶν ἀρχαιολογούντων καὶ ἰδίως ἐσχάτως τοῦ Ramsay, ὅτι πολιτισμὸς ὅλως ἰδίου τύπου ἀναπτύχθεις ἐν ταῖς χώραις τῆς Φρυγίας καὶ Καππαδοκίας, ἐξηπλώθη πρὸς τὰ παράλια αὐτῆς καὶ ἐκ τούτων διὰ τῶν νήτων τοῦ Αἰγείου εἰς τὴν Ἑλλάδα, πολὺ πρότερον τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Φοινικο-αἰγυπτίων καὶ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐκ παραδόσεων γνωστῶν ἡρωϊκῶν χρόνων. Αἱ Μυκῆναι, οἱ τάφοι τῆς Ναυπλίας (ὧν μόνον δύο ἢ τρεῖς ἠνεώχθησαν, ἐνῶ παρετήρησα τὰ ἔχνη τῆς ὑπάρξεως πεντήκοντα καὶ πλεον τοιούτων), τοῦ Σπάτα, τοῦ Μενιδίου, ἐν περὶ τῆς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ramsay εὑρεθέντα πρὸς τὸ χωρίον Ἐγυαζῆν τῆς Φρυγίας, πείθουσι περὶ τούτου. Λέοντες ἐργασίας παρεμπεροῦς τῆς τοῦ Μυκηνίου τοιούτου εὐρίσκονται ὑπὲρ τὰς εἰσόδους τῶν μνημείων. Ὁ λέων ἦτο τὸ σύμβολον τῆς Λυδίας καὶ Φρυγίας. Καὶ ὁ ἐν Κυθήροις λέων, περὶ οὗ ἐποιησάμην λόγον ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ ἀνήκει ὁμοίως εἰς τὴν τέχνην τῆς τοιαύτης ἐποχῆς.

Πᾶσαι λοιπὸν αἱ ἐνδείξεις πείθουσι περὶ τοιαύτης τινὸς ἐπιδρομῆς προηγούμενης τῆς Φοινικικῆς ἣτις εὐρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ τε Ἀσιατικοῦ καὶ Αἰγυπτιακοῦ πολιτισμοῦ, ὅστις εἶχεν ἀρχίσει γὰρ ἐξαπλοῦται κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς χώρας ταύτας. Οἱ δυνατοὶ λοιπὸν καὶ πλούσιοι ἀρχόντες ἐπιδραμόντες ἐπὶ κεφαλῆς πολεμιστῶν δὲν ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν τὴν ἐπιγραφικὴν, διότι ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ Bradford ἡ γραφικὴ ἀνῆκεν ἀποκλειστικῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς ἰδίαν τάξιν τῶν ἀνθρώπων ἣτις καὶ δὲν ἐξεπατρίζετο. Οἱ χρυσοχαλκένδυτοι λοιπὸν οὗτοι ἐπιδρομεῖς καταλαβόντες τὴν χώραν ἀνήγειρον τὰς ἰσχυρὰς σωζομένας ἀκροπόλεις μεταχειρισθέντες πρὸς τοῦτο τοὺς ἀδυνάτους ἐγχωρίους κατοίκους, πρὸς τε προφύλαξιν κατ' αὐτῶν τούτων καὶ κατ' ἐπιδρομῶν ἐπομένων, καθ' ὅλου καθὼς κατὰ τὸν μεσαίωνα οἱ Φράγκοι, ἡ δὲ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος τῶν χρόνων τούτων ἐστὶν ἡ τῶν ἐπιδρομῶν, καθὼς ἡ τοῦ μεσαίωνος πε-

ριορίζεται εἰς τὴν τῶν φράγκων δυναστῶν, ἀτυχῶς δὲ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἀναστρεφόμενοι διφύζοντες τὴν τῶν ἐγγχωρίων τοιαύτην κατά τοὺς χρόνους τούτους. Οἱ μὲν φράγκοι ὁμῶς ἀπῆλθον, ἐνῶ οἱ ἐπιδρομαῖς τῶν μυθικῶν χρόνων ἐγκατασταθέντες ἐγένοντο οἱ ἐγγχώριοι τῆς χώρας κάτοικοι. Ἀλλὰ πᾶσα ἡ κατάστασις, πᾶσαι αἱ θρησκευτικαὶ δοξασταὶ τῶν ἀπόρων τοῦ Θουκυδίδου; τοῦτο ἐστὶν ἐντελῶς ἀγνωστον ἐλλειπουσῶν πασῶν τῶν ἐνδείξεων.

Κατὰ τὴν ἐν Ἀργολίδι διχρονίᾳ μου ὡς προεῖπον, προσεπάθησα ἵνα εἰ δυνατόν εὖρω ἔχνη τῶν πρὸ ἡ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν ἐπιδρομῶν ἐγγχωρίων κατοίκων, ἀλλὰ τοῦτο ἀπῆται ἔρευναν προκλοῦσαν δαπάναις· ἐξ αὐτῆς τῆς ἐξετάσεως τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀργολικῆς πεδιάδος, πᾶς τις πείθεται ὅτι αὕτη ἦτο πολὺ διάφορος κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους. Πανταχόθεν περικεκλεισμένη ὑπὸ ὄρεων, ἐκτὸς τῆς πρὸς τὸν μυχὸν τοῦ κόλπου χθαμικῆς ἀκτῆς, ὑπέστη ἕνεκα τῶν πανταχόσε κατεργασμένων χειμάρων μεγίστας προσχώσεις. Οἱ ποταμοὶ Ἰνκχος καὶ Χάραδρος, οὓς ὡς τοιοῦτους μνημονεύει καὶ αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας, ῥέοντες σήμερον ἐπὶ δαπέδου πολὺ ὑψηλοτέρου, δὲν εἰσὶν ἢ ἀπλοῖ χεῖμαρροι. Ἐπειδὴ τὸ δάπεδον ἦτο τότε πολὺ χαμηλότερον φανερὸν ὅτι ἡ ἀκτὴ ἔκειτο ἐνδότερον τῆς σημερινῆς. Ἡ θάλασσα ἔκειτο πολὺ πλησιέστερον τοῦ Ἄργους καὶ ἡ προσέδρομος δυνατὴ ὅτε (Ἡρόδ. I.) αἱ θυγατέρες τῶν Ἀργείων μετὰ Ἰοῦς τῆς Ἰνάχου κατήλθον καὶ σταῆσαι κατὰ πρύμνην τῆς νεὸς ὠνέοντο τῶν φορτίων. Ἡ δὲ Τίρυνς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα διεβρέχετο ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Τῆς τοιαύτης διαπλάσεως ἀντιλαμβανόμενος ἐσκέφθη ὅτι ἡ θέσις περὶ τὸν μυχὸν μεταξὺ τῶν βράχων Ναυπλίας καὶ Τίρυνθος ἦτο πρόσφορος πρὸς κατοικίαν ἐπὶ πάλων, ἐξ ἐκείνων ἅς οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῶν χθαμικῶν παραλίων καὶ παροχθίων λιμνῶν ἀνήγειρον. Τοιαῦται εὐρέθησαν πλεῖστα ἐν ταῖς λίμναις τῆς Ἐλβετίας, καὶ ὁ Ἡρόδοτος (V. 18.) ἀναφέρει ὁμοίαν ἐν τῇ λίμνῃ Πρασιῶν. Κατὰ τὸν Lyell αἱ τοιαῦται κατοικίαι ἠγείροντο ἐν τοῖς μυχοῖς τῶν κόλπων ἐνθα τὸ βάθος ἐρήμων ὑδάτων δὲν ὑπερέβαινε τὰ 54. Ἡ ἔρευνα τοῦ τοιοῦτου ἀπῆται οὐχὶ ἀπλῆν παρτήρησιν ἀλλ' ἀνασκαφῆς ἕνεκα τῶν ἐπιχώσεων αἵτινες ἔλαβον χώραν. Τούτων ὁμῶς ἕνεκα ἔδωκα προσοχὴν κατὰ τὴν ἐκβάθυνσιν τῆς ἀκτῆς πρὸς τὸν πρὸς τὸ ἀπλοστάσιον μυχόν, ἐν τῇ ἀνασυρομένῃ δὲ ἰλύϊ εὖρον ἔχνη κεραμικῆς τέχνης ὅπως πρωτοπλάστου, ἀκολουθῶς δὲ ἐκ βάθους 2,50^μ κάτωθεν τοῦ προσχωσθέντος πυθμένος τῆς παραλίας ἀνεστύρθη ἀγγεῖον σχεδὸν ἀνέπαφον. Τὸ ἀγγεῖον τοῦτο μικρογωνικοῦ σχήματος ἔχει 0,28 περίπου ὄψους. Ἐστὶν ἐξ ὀπτῆς γῆς πλὴν κατεργασμένον φρονῶ διὰ τῶν δακτύλων, ὧν οἱ τύποι σώζονται ἔτι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας περιστροφικῶς ἐντετυπωμένοι. Φέρει δύο μικρὰ ὠτῖα ἀτέχνως καὶ ταῦτα κατεσκευασμένα, ἀνίστα σχεδόν, καὶ διχαζόμενα κατὰ τὴν θέσιν τῆς πρὸς τὸ ἀγγεῖον προσκολλησεως, καὶ ἐν γένει δεικνύει τέχνην πρωτοπέιρου ἢ ἡμια-

γρίου ανθρώπου. Ουδεμίαν ομοιότητα κέκτηται πρὸς αὐτὰ τὰ ἀρχαιότατα κεραμικὰ ἔργα τῶν Μυκηθῶν, Νκυπλίας, Σπάτια κλπ. Οἱ ἰδίως περὶ τὰ ἀγγεῖα ἀσχοληθέντες Martha, Colignon καὶ Heydemann ἐξήτασαν ταῦτα ὡς πρὸς τοὺς χρωματισμοὺς καὶ τὴν εἰκονογραφικὴν ἐξάγοντες πορίσματα ὡς πρὸς τὰ ἔθιμα καὶ τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας τῶν ποιησάντων, ἀλλὰ τὸ προκείμενον ὅλως ἀτεχνον καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς εἰκόνας συμβόλου ἢ χρωματισμοῦ δὲν δύναται ἢ νὰ ἀναχθῆ εἰς προηγηθεῖσαν τινὰ ἐποχὴν. Παρὰ φίλου ἤκουσα ὅτι τοῦτο ὁμοιάζει πρὸς τὰ ἐν Κύπρῳ εὑρεθέντα προϊστορικὰ καὶ τὰ ἐν Θήρῃ, πλὴν κατὰ τὴν ἐργασίαν, καὶ ἄτινα ἀποδίδονται εἰς τὰς καθόδους τῶν Φοινίκων. Ταῦτα δὲν εἶδον, ὅθεν δὲν δύναμαι νὰ βεβαιώσω συνάφειαν τινὰ πρὸς αὐτὰ, ὅτι ὅμως ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, ἐστὶ τὸ σχῆμα, ὅπερ διαφέρει πολὺ τῶν σχημάτων τῶν ἀγγείων τῶν εὑρεθέντων ἐν τοῖς παρακειμένοις τάφοις τοῦ Παλαμυδίου, ὃν εἶτι διαφέρει κατὰ τε τὴν ἐργασίαν καὶ χρωματισμόν. Δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν ἐν τῷ σχήματι τούτου ἀρχέτυπόν τινα ἰδέαν τῆς μετὰ τρυτὰ Ληκύθου, ἣτις τοσοῦτον ἀφθονος εὑρίσκεται ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς τάφοις τῆς μετέπειτα ἐποχῆς. Τὸ σχῆμα τῆς Ληκύθου ἦτο τὸ ἰδίως ἐντάριον τῶν ἑλληνικῶν ἀγγείων. Πολὺ δ' ὀρθῶς ὁ Heydemann παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Ληκύθος δέον νὰ μελετηθῆ ἐπισταμένως. Αὕτη κέκτηται χαρακτηριστικὰ καθ' ὅλου ἐνταρίου, ἰδίως δ' ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς τάφοις ταῦτα δείκνυται σαφῶς, ἐνῶ ἐλλείπει παντελῶς ἐκ τῶν τοιούτων, τῶν ἐξ Ἀσίας ἐπιδρομέων. Ὅπωςδὴποτε τὸ προκείμενον ἀγγεῖον δεικνύει τὴν ὑπαρξίν κατοίκων ἐν ταῖς χώραις ταύταις, πρὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν κατακτητῶν, τῶν ἀπόρων ἴσως τοῦ Θουκιδίδου, ἴσως τῆς χαλκίνης ἐποχῆς ἢ καὶ αὐτῆς τῆς λιθίνης, ἣτις ἐστὶν ἡ ἀμέσως ἐπομένη τῇ πλειοκένῳ. Ἐν τούτῃ συνεχωνεύθησαν οἱ κατακτηταί, καὶ προέκυψεν ἡ μεγάλη ἐκείνη φυλὴ ἣς τὰ ἔργα κατὰ Rouqueville οὐδέποτε οἱ νεώτεροι θὰ δυνηθῶσι νὰ φθάσωσιν.

Κ. Σαλωμάς.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ ΣΜΥΡΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ

Ἐν τῷ ἀγροκηπίῳ τοῦ κ. Σ. Γαϊτάνη, τῷ ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς κλιτύος τοῦ Πάγου ἀνεσκάφησαν τάφοι τινές, ἐν οἷς εὑρέθησαν αἱ ἐξῆς ἐπιτύμβιοι ἐνεπίγραφοι πλάκες.

Ἐπὶ πλακῶς μετ' ἀετώματος, ὕψους 0,76, πλάτους, 0,10, πλάτους πρὸς μὲν τὰ ἄνω 0,32, πρὸς δὲ τὸ κατωτέρω μέρος 0,35.

Διονύσιον Ποσειδωνίου

ὁ δῆμος

Ἐπτά που ἐξ ἐτέων δεκάδας καὶ βραχίων ἐπὶν τι
εὐρήσεις ἀριθμίων (:) μήκος ἐμῆς βιοτῆς,

Βάκχου κυδίστοιο νεωκόρον· ἐγ δὲ πόλειος
 ἀρχὰς εὐθύνης ἐκτὸς ἐμῆς ἐθέμην
 εἰς ἀρετὴν λεύσσω Διονύσιος· ἀντι δὲ τῶν δε
 χρύσσοι· ἐγ δῆμου κεῖτ' ἐπ' ἐμοὶ στέφανος.

Ποσειδώνιον Διονυσίου τοῦ Ποσειδωνίου

ὁ δῆμος

Ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμῶν δύναται τις νὰ ἀναγάγῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Μακεδονικοὺς χρόνους, καθότι τὸ τοῦ Γ δεξιὸν σκέλος εἶναι βραχύτερον τοῦ ἐτέρου τοῦ πρὸς τὰ ἀριστερά, τὸ δὲ ξ ἔχει τὰς δύο ἐρίζοντες γραμμὰς ἀναπεπταμένας κατὰ τι.

Ἡ ἐν τέλει πρὸς Ποσειδώνιον τὸν υἱὸν τοῦ Διονυσίου τοῦ Ποσειδωνίου ἐπιγραφή εἶναι κεχραγμένη μὲ μεγαλήτερα ἀπὸ τὰ τῆς ἄλλης ἐπιγραφῆς γράμματα καὶ οὐχὶ μεθ' ὅσης ἡ ἄλλη φιλοκαλίας. Ἀμφότεραι αἱ λέξεις «ὁ δῆμος» εἶναι ἐντὸς στεφάνης, πλὴν τὰ τῶν δύο στεφάνων φύλλα διαφέρουσιν.

Ἐπὶ ἑτέρας πλακῶς μετ' ἀετώματος ἧς ἐλλείπει τὸ ἀνάγλυφον, ὅπερ ἔφερον :

ὁ δῆ- χαῖρε χαῖρε
 μος

Νικάνδρον Μηνίου

Ἐπὶ ἑτέρας ὁμοίως :

Σῶσον (;) Ἡρακλείδου

Ἐπὶ μικρᾶς πλακῶς.

Μαξιμῆτος

ιδίᾳ συμβίῳ

μνηστικῶς χά-

ριν.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΧΘΛΗ

Κωνσταντία τῆς 5 Ἰανουαρίου 1885.

Ὁ κ. Καίλερ ὁμιλεῖ περὶ κορμοῦ Πανὸς ἀποκεκλιμένου ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Μαγχαίμ.

Ὁ αὐτὸς περὶ σιδηρῶν γομισμάτων τῆς Ἡρακίας.

Ὁ κ. *Χελδράϊχ* περί σφραγίδος ἀρτοποιοῦ ἐξ Αἰγίου.

Ὁ κ. *Λόλλιγκ* περί τῆς τοποθεσίας τῶν θεσσαλικῶν πόλεων Ἄτρακος, Φακίου καὶ Φαιστοῦ.

Συνεδρία τῆς 10 Ἰανουαρίου 1883.

Ὁ κ. *Καϊλερ* περί τινος εἰκονικῆς κεφαλῆς εὐρεθείσης κατὰ τὴν νοτίαν κλιτὸν τῆς Ἀκροπόλεως.

Ὁ αὐτὸς περί τινος ἐπιγραφῆς ἐξ Ἀμοργοῦ.

Ὁ κ. *Κολόβατ* περί τῶν Ἀμερικανικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Ἄστρα.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὴν 16 Ἰανουαρίου ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Ἐν τῇ συνελύσει καύτη ἀφοῦ ὁ πρόεδρος κ. Α. Κοντόστκυλος προσηγορεύσατο τοὺς ἐταίρους ὁ γραμματεὺς κ. Σ. Α. Κουμανούδης ἀνέγνω ἐκθεσιν περί τῶν κατὰ τὸ ληξῆεν ἔτος ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρίας, ἀφορῶσκαν κυρίως εἰς τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ἐλευσίνας, τῆς Ἐπιδαύρου καὶ τῶν Θεσπιῶν καὶ τὰς ἐν αὐταῖς γενομένας ἀνακαλύψεις. Συγχρόνως ἀνήγγειλεν ὅτι ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἐκδοσις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος, ἥτις θέλει ἐκδίδοσθαι τετράκις τοῦ ἔτους, τὸ δὲ α' τεῦχος θέλει ἐκδοθῆν περί τὰ τέλη Μαρτίου. Ἐξελέχθησαν ἐν τέλει οἱ ἐλεγκταὶ καὶ ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ προσεχὴς συνέλευσις συγκροτηθῆ τὴν 6 Φεβρουαρίου πρὸς ἐκλογὴν τοῦ νέου συμβουλίου.

— Ἐν Θήβαις ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν παρὰ τὸ νέον ὑδραγωγεῖον πρὸς τοποθέτησιν σωλήνων ἀνευρέθησαν δύο κεραλαὶ ἀρχαίων ἀγαλμάτων καλλιῆς τέχνης ὡς ἔστιν εἰκάσαι. Ἐκ τούτων ἡ μὲν ἀνήκει εἰς ἀγαλμα ἀνδρός, ἡ δὲ εἰς γυναικός, εἶναι δὲ κατὰ τὴν ῥῆνα ὀλίγον βεβλαμμένα.

— Κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τὰς γενομένας τῷ 1881 ἐν Τανάγρα ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ἀνευρέθησαν πλὴν ἄλλων δύο ἐξ ὁπτιῆς γῆς πολύχροα ἀγγεῖα κεκοσμημένα ἀμφότερα κατὰ τὸ ἔμπροσθεν αὐτῶν μέρος ἐκτύποις παραστάσεσι. Τὰ ἀγγεῖα ταῦτα περί ὧν ἔκτοτε ἐποιησάμεθα λόγον ἐν τῇ Παράσῳ δημοσιεύει ὁ κ. Κ. Μυλωνᾶς ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει (Δ' τοῦ Ζ' ἔτους) τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Γερμανικοῦ ἰνστιτούτου. Τὸ μὲν τῶν ἀγγείων ἔχει σχῆμα θαλασσίας κόγχης ἠνεωγμένης ἐξ ἧς προβάλλει προτομὴ ἀφροδίτης ἀναδυομένης, τὸ δὲ παριστᾷ σύμπλεγμα νεανίου ἀποκομίζοντος νεάνιδα. Εἰς τὸ σύμπλεγμα τοῦτο διάφοροι ἐδόθησαν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐξηγήσεις. Κατὰ τὴν μὲν τούτων ὁ νεανίας εἶναι Ἑρμῆς ἡ δὲ νεανίς Ψυχὴ, κατὰ τὴν δὲ εἶναι Ἔρως ἀπάγων νεάνιδα, κατὰ

τὴν δὲ τρίτην τὴν ἀνακοινωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Δ. Σεμιτέλου ὡς νεανίας εἶναι Βορέας ἀρπάζων τὴν Ὠρείθυϊαν.

— Ἐν Σπάτα τῆς Ἀττικῆς ἀνευρέθη μέγα ἐπιτάφιον ἀνάγλυφον ὅπερ κατασχεθὲν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας ἐκομίσθη εἰς Ἀθήνας. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο ὅπερ καταλήγει εἰς ἀέτωμα περιστῆ πεπλοφόρον γυναῖκα ἐπὶ θρόνου καθημένην καὶ πρὸ αὐτῆς ἰστάμενον κοράσιον κρατοῦν ἐν τῇ μιᾷ τῶν χειρῶν πυξίδα. Φέρει δὲ καὶ τὴν ἐπιγραφὴν :

ΚΑΛΛΙΣΤΩ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ ΚΟΝΟΥΛΗΘΕΝ

Ἡ παρὰστασις καὶ ἡ μορφή αὐτοῦ εἶναι συνήθης, περίεργος δ' εἶναι ὁ τρόπος καθ' ὃν εἶναι ἐσχηματισμένη καὶ πεπλασμένη ἡ κόμη.

— Ἀπεστάλη εἰς Κεφαλληνίαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὁ ἔφορος τῶν ἀρχαιοτήτων κ. Καββαδίας ὅπως προσδιορίσῃ τὸν χῶρον τῆς ἀρχαίας πόλεως Σάμης ἐκ τῆς κοινοτικῆς κτηματικῆς περιουσίας. Ὁ κ. Καββαδίας προσδιώρισε τὸν χῶρον τῆς προϊστορικῆς ταύτης πόλεως ἐκχωρίσας ἐννέα κτήματα τῆς κοινοτικῆς περιουσίας, ἐφ' ὧν ὑπάρχει ἡ Ἀκρόπολις, ἧς τὰ Κυκλώπεια τείχη εἶναι ἄξια σπουδῆς καὶ ἐν ἧ εὑρίσκονται ἀρχαιότατοι τάφοι ὡς οἱ τῶν Μυκηναίων.

— Ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου θέλει ἀνοιχθῆ μία τῶν αἰθουσῶν τῶν ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ μετακομισθεῖσῶν συλλογῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ κατετάχθησαν προσηκόντως τὰ πήλινα ἀντικείμενα καὶ τὰ ἀγγεῖα.

— Ἐν Τρικκάλοις ἐν τῷ παρὰ τὰ σφαγεῖα τῆς πόλεως Ὀθωμανικῆ νεκροταφείῳ ἵσταται στήλη μαρμάρου ὑπομέλανος ἀνθεμίῳ κεκοσμημένη φέρουσα τὰ γράμματα τάδε :

ΜΕΝΙΠΠΟΣ ΠΕΤΘΑΛΕΙΟΣ

Παρητηρήσεως ἄξια εἶναι ἡ χρῆσις τῆς τάξεως Πετθαλείος ἀντὶ Θεπτάλειος.

— Ἐν Γκιούλ-μπακτσέ τῆς Μικρῆς Ἀσίας ἀπέθανεν τῆς νήσου Ῥόδου ἐγένοντο ἐπ' ἐσχάτων ἀνασκαφαὶ ὑπὸ Αὐστριακῶν ἀρχαιολόγων. Κατ' αὐτὰς ἀνεκαλύφθη ὀλόκληρον μαυτωλεῖον λίαν ὁμοιάζον πρὸς τὸ ἐν Ἀλικαρνασσῶ καὶ φέρον ἀνάγλυφα ἀρίστης ἐργασίας ἀνακαλοῦντα τὰ γλυπτικὰ ἔργα τοῦ μεγάλου ἐν Περγάμῳ βωμοῦ. Παριστάνουσι δὲ ταῦτα σκηνῆς ἐκ τῆς Ὀδυσσεΐας, ἀμαζονομαχίαν κτλ. Αἱ παρηστάσεις ἀνήκουσι κατὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἐνδυμασίαν εἰς τὴν ἀρίστην περίοδον τῆς ἐλληνικῆς τέχνης· ἀλλὰ τινὰ τούτων εἶναι περιβεβλημένα ἀσιατικὴν ἐνδυμασίαν. Δυστυχῶς αἱ παρηστάσεις εἶναι ἐγγεγλυμμένα ἐπὶ ψαμμίτου λίθου, ὅστις δὲν ἔχει οὔτε τὴν στερεότητα, οὔτε τὴν διαύγειαν τοῦ μαρμάρου. Ἀλλ' οὐχ ἥττον διατηροῦνται ἐν καλῇ καταστάσει, ὥστε εἰκάζεται ἐντεσθεν, ὅτι ἤδη ἐνωρὶς ἐκαλύφθησαν ὑπὸ στρώματος γῆς προφυλαξάσης αὐτά. Τὰ ἀνάγλυφα μᾶλλον εἶναι ἐπισκευασθῆσιν ἐν Βιέννῃ.

— Περίεργον εὑρημα ἐγένετο ἐν Πρωσσίᾳ πλησίον τῆς πόλεως Φραγκφούρτης τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ὀδερ. Χωρικός καλλιεργῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ ἀνεῦρε χρυσοῦν ἀντικείμενον ἀρχαίως ἑλληνικῆς τέχνης, μήκους 40 ἑκαστῶν τοῦ μέτρου. Ἡ ἀξία τοῦ χρυσοῦ ἀντικείμενου τούτου, ἦν περίπου 5,000 φράγκων, τὸ δ' ἀντικείμενον ἦν ἰχθύς κυπρίνος. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τῆς ῥάχεως καὶ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἐν λόγῳ ἰχθύος παρίστανται κεχαραγμέναι σκηναὶ κυνηγετικάι, τίγρεις δ' ἔλαφοι καὶ πτηνὰ πολλὰ καὶ ποικίλα εἰσὶν ἐγγεγλυμμένα· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἠγορεύθη ἀντὶ φρ. 7,500 ὑπὸ τοῦ Μουσείου τοῦ Βερολίνου. Ἀμφιβολίαι τινὲς ἐξεφράσθησαν ὅτι ἄλλῃθῶς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἦν ἀρχαίως ἑλληνικῆς τέχνης, ἀλλ' οἱ Γερμανοὶ ἀρχαιολόγοι ὑποστηρίζουσι τοῦτο καὶ ὀρίζουσι μάλιστα ὅτι θὰ προέρχεται ἐκ τῶν ἀκτῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, γνωστὴ δ' ἦν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἢ ἐπικοινωνία τῶν παρὰ τὰς ἀκτὰς τοῦ Εὐξείνου κατοικούντων μετὰ τῶν κατοίκων τῶν Βαλτικῶν χωρῶν, διὰ τῶν ποταμῶν Δανάπριος, τοῦ Οὐίστούλα καὶ τοῦ Ὀδερ.

— Ἐν τῇ πόλει Βαρκελοννέτη παρὰ τὰ Γαλλοῖσπικνικὰ σύνορα ἀνευρέθη κοιμητήριον ἀρχαῖον τῆς ἐποχῆς τῶν Μεροβιγκίων· οἱ τάφοι ὑπέρχονται εἰς δύο ἢ καὶ τρεῖς σειράς, περιέχουσι δὲ πολλὰ καὶ ποικίλα ἀρχαιοτάτης τέχνης ἀντικείμενα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ

Ἰανουάριος 1883.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Τὸν λήξαντα μῆνα δύο ἐγένοντο τακτικαὶ συνεδρίαὶ τοῦ Συλλόγου.

Ἐγένοντο δὲ τὰ ἑξῆς ἀναγνώσματα:

ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου ἐπισκόπου Πλαταμῶνος Ἀμβροσίου ἐπιτίμου μέλους περὶ τοῦ ζητήματος τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐφημερίων.

ὑπὸ τοῦ κ. Ἰω. Πικαλουκᾶ Εὐταξίου τακτικοῦ παρέδρου μέλους περὶ ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως.

ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Γεωργιάδου ἀντεπιστέλλοντος μέλους περὶ πνεύματος καὶ ὕλισμοῦ.

ὑπὸ τοῦ κ. Ἀχιλλέως Παράσχου ἀντεπιστέλλοντος μέλους ἀνέκδοτοι λυρικά ποιήσεις.

ὑπὸ τοῦ κ. Τιμολ. Ἀργυροπούλου τακτικοῦ ἐνεργοῦ μέλους περὶ τῶν ἐφαρμογῶν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

ὑπὸ τοῦ κ. Σπ. Σπηλιωτάκη ἐπιτίμου μέλους περὶ τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας καὶ τῶν μέσων πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς.